

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

2017-2018

1. Identificació del mòdul

1.1. Dades del mòdul

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR DE FOTOGRAFIA (LOE)
MÒDUL MEF01-LLENGUATGE I TECNOLOGIA AUDIOVISUAL

Curs	Període	Hores setmanals	Nombre de crèdits ECTS
Primer	Anual	5	10

Departament: Mitjans audiovisuals i fotografia

Professorat responsable:

Santiago Pérez
Correu electrònic: sperez@escoladisseny.com

Cap de departament

José Luís Martín
Correu electrònic: jmartin@escoladisseny.com

1.2. Contextualització del mòdul dins el pla d'estudis

La inclusió de l'assignatura de Llenguatge i tecnologia audiovisual al cicle de Fotografia Artística té un parell de justificacions: En primer lloc, la fotografia i el vídeo comparteixen llocs comuns o semblants, com ara tot el tema de la il·luminació, els enquadraments, etc... i no es pot passar per alt l'avantatge de estudiar dues coses en una.

A part d'això, en el món professional és comú que els mateixos fotògrafs s'encarreguin de realitzar vídeo produccions (i no només bodes i comunions, sinó experiments de vídeo-art, etc...) o col·laborin amb productores de vídeo i televisió, per lo que el domini de les tècniques i els llenguatges específics de l'audiovisual pot ajudar-los molt

1.3. Requisits per cursar el mòdul:

No hi ha requisits concrets previs per a començar el curs, però sí serà convenient que els alumnes vagin assolint els continguts de les altres assignatures del cicle per a aplicar-los a aquesta.

S'ha de tenir en compte que la majoria dels alumnes es varen matricular amb l'idea de fer fotografia i no audiovisuals, però l'experiència que puguin tenir en aquella por esser útil per a aquesta assignatura.

En el cas d'alumnes provinents d'altres escoles, es posaran a prova els seus coneixements en la matèria i, si és necessari, se'ls prepararan uns exercicis compensatoris

2. Normativa de referència

Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo, por el que se establece la ordenación general de las enseñanzas profesionales de artes plásticas y diseño (BOE 25/05/2007).

Article 73 (programacions didàctiques) del *Decret 120/2002* autonòmic (BOIB núm. 120, 05-10-2002).

3. Objectius d'aprenentatge del mòdul

Al finalitzar el mòdul l'alumne/a serà capaç de:

- Dominar la tècnica i tecnologia dels mitjans audiovisuals.
- Conèixer l'evolució històrica i el llenguatge de la imatge en moviment.
- Elaborar guions literaris i gràfics.
- Realitzar productes audiovisuals en totes les seves fases.

4. Continguts temàtics del mòdul

4.1. Continguts temàtics

- Control tècnic dels equips de presa i de postproducció.
- El guió. La narrativa visual.
- Els elements del llenguatge audiovisual.

- L'ordenació de l'espai representat.
- L'ordenació del temps representat.
- El muntatge.
- L'elaboració del producte audiovisual. Producció i postproducció.
- Escenografia, actors i il·luminació.
- El so.
- Els gèneres i els productes audiovisuals.

4.2. Distribució temporal

2 sessions de 3 i 2 hores a la setmana.

Mes	Dies	Unitat didàctica / continguts	Activitats d'aprenentatge	Procediments i tècniques d'avaluació
Setembre		Presentació assignatura.	---	---
Octubre		Història mitjans audiovisuals.	Explicació teòrico-pràctica	---
Octubre		Maneig de la càmera de vídeo.	Explicació teòrico-pràctica	---
Octubre		Escala de plans i regles de continuïtat.	Explicació teòrico-pràctica Pràctica individual (rodatge)	Avaluació de pràctica realitzada
Octubre		Captura i edició de vídeo digital.	Explicació teòrico-pràctica Pràctica individual (edició)	Avaluació de pràctica realitzada
Novembre		Les lleis de muntatge. El guió.	Explicació teòrico-pràctica Pràctica en grup gros (perspectiva forçada) Pràctica en grup gros (story-board)	Observació actitud Examen pràctic individual (story-board)
Novembre Desembre Gener		Realització.	Explicació teòrico-pràctica Pràctica en grup gros (rodatge) Pràctica individual (edició)	Observació actitud Avaluació de pràctica realitzada
Gener Febrer		El documental.	Explicació teòrico-pràctica Pràctica en grup petit (rodatge)	Observació actitud Avaluació de pràctica realitzada
Febrer		Captura i edició d'àudio.	Explicació teòrico-pràctica Pràctica en grup gros (doblatge) Pràctica en grup petit (banda sonora)	Avaluació de pràctica realitzada
Març		Realització multicàmera.	Pràctica en grup gros (rodatge)	Observació actitud Avaluació de pràctica realitzada
Març Abril		Edició avançada.	Pràctica individual (edició)	Avaluació de pràctica realitzada Examen pràctic individual (edició)
Maig		Disseny i creació 3D.	Pràctica individual (tutorial 3D)	Avaluació de pràctica realitzada
Maig		Creació d'efectes especials.	Pràctica individual (tutorial FX)	Avaluació de pràctica realitzada
Juny		---	Acabat de l'exercici final	Avaluació de pràctica realitzada

5. Materials i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

- Fernández Díez, F. y Martínez Abadía, J., Manual básico de lenguaje y narrativa audiovisual, Paidós, Barcelona, 1999.

5.2. Bibliografia complementària

- BARTOLOMÉ, Antonio Ramón: *Vídeo Interactivo. El audiovisual y la informática, al encuentro*. Editorial Laertes, 5. A. Madrid, 1990.
- CHION, Michel: *Cómo se escribe un guión*. Editorial Cátedra. Signo e Imagen, Madrid, 1988.
- EISENSTEIN, Sergei: *Teoría y Técnica Cinematográficas*. Rialp, Madrid, 1989.
- GEA, Francisco: *Guía práctica del vídeo. Problemas y soluciones*. Editorial Planeta, 5. A., Barcelona 1991
- GORDON, white: *Técnicas del vídeo*. RTVE, Madrid, 1988.
- MARTIN, Marcel: *El lenguaje del cine*. Gedisa, Barcelona, 4ª ed., 1996.
- MARTÍNEZ ABADIA: José: *Introducción a la tecnología audiovisual*. Editorial Paidós Comunicaciones, Barcelona, 1988.
- MCKEE, Robert. *El guión: sustancia, estructura, estilo y principios de la estructura de guiones*. Alba, Barcelona, 2002.
- MILLERSON, Gerard: *Técnicas de realización y producción en TV*. Editorial Centro de Formación de Madrid, 1991.
- PAZ HUGUET, Arturo: *La guía práctica del vídeo*. Editorial AGFA-GEVAERT, S. A., Madrid, 1983.
- SÁNCHEZ-BIOSCA, Vicente: *El montaje cinematográfico*. Paidós, Barcelona, 1996.
- Sánchez-Escalonilla, Antonio, Estrategias de guión cinematográfico. Ariel, Barcelona, 2002.

5.3. Altres recursos

Consulta dels apunts a la pàgina web de l'assignatura.

6. Metodologia docent

6.1. Estratègies generals metodològiques

Cada unitat didàctica es desenvoluparà partint d'una explicació teòrica, acompanyada de qualche audiovisual o exemple a l'ordinador, i que inclourà una mostra pràctica realitzada bé pel professor, bé pels alumnes tutelats per aquest.

Com sempre, s'evitarà redundar en els aspectes del món audiovisual que vagin a ser o hagin estat tractats en altres assignatures, i se centrarà el treball en els temes impartits que siguin específics de l'assignatura de Mitjans Audiovisuais.

D'altra banda, es penjaran resums de cada unitat didàctica, per a consulta de l'alumnat, a Internet, així com tota la informació necessària per a la realització de les pràctiques.

6.2. Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

Per a les unitats didàctiques que ho requereixin, es desenvoluparà un exercici pràctic sobre el tema, que pot incloure treball individual i per grups.

6.3. Instal·lacions del centre i material

Les classes es duran a terme principalment a l'aula assignada per a l'assignatura, la denominada FOT3. Aquesta aula disposa d'una sèrie d'ordinadors per als alumnes, així com un altre per a ús del professor i que està equipat amb un projector i un monitor supletori de gran tamany.

A demés, hi ha un espai que es podrà utilitzar com a plató, circumstància molt favorable per a la realització de les pràctiques a classe. Aquest espai disposa de sistemes d'il·luminació, fons de paper, etc...

Just a dreta hi ha un altre plató fotogràfic que es podria fer servir també si fos necessari.

En quant als equipaments, es disposa de tres videocàmeres de qualitat amb els seus accessoris; trípodes, micròfons, pèrtigues... A demés hi han tres càmeres més de tipus domèstic. Hi ha també un parell d'equips portàtils d'il·luminació.

Els ordinadors que aportarà l'escola probablement no seran suficients per al nombre d'alumnes que s'esperen, així que s'haurà de confiar en que aquests duguin els seus portàtils i s'espavilin per a aconseguir els programes necessaris.

S'emprarà Adobe Premièr com a programa per a l'edició de vídeo, l'Audacity per a gravació i edició de l'àudio, el Photoshop per editar imatges, el 3DMAX per a treballar en 3D i l'Adobe Aftereffects per a la realització d'efectes especials.

Els alumnes portaran els seus propis auriculars i targetes de memòria.

Per a l'impartició de les classes s'emprarà bàsicament suport audiovisual recopilat o realitzat expressament pel professor per a aquest mòdul en concret, amb exemples adequats a cada cas. A demés, es realitzaran demostracions pràctiques amb el material audiovisual dels tallers, el mateix que usaran els alumnes.

6.4. Activitats interdisciplinàries

6.5. Activitats complementàries i extraescolars

6.6. Atenció a la diversitat

La *Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació* (Títol II, equitat en l'educació) tracta de l'atenció educativa diferent de l'ordinària: Necessitat Específica de Suport Educatiu (ANESE), una categoria única que inclou l'alumnat amb Necessitats Educatives Especials (NEE), l'alumnat amb Dificultat Específiques d'Aprenentatge (DEA), l'alumnat amb Altes Capacitats (AC), l'alumnat d'Incorporació Tardana (IT), i l'alumnat amb Condicions Personals o d'Història Escolar (CP/HE), però en principi per l'ensenyament obligatori.

Per altra banda, la normativa autonòmica que regula els ensenyaments artístics professionals d'arts plàstiques i disseny no preveu l'**atenció a la diversitat** ni les **adaptacions curriculars individuals** (ACI) a l'aula, tan sols l'article 13.2 del *Real Decret 596/2007* estatal estableix que: "Els centres que imparteixin ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny desenvoluparan i completaran els currículums establerts per l'Administració educativa corresponent, mitjançant la posada en pràctica del seu projecte educatiu i la implementació de programacions didàctiques que prenguin en consideració les característiques del context social i cultural, les necessitats de l'alumnat, amb especial atenció als que presentin una discapacitat, i les possibilitats formatives de l'entorn".

Aquestes mesures administratives, que recorda la disposició addicional 1ª del *Real Decret 596/2007* estatal, es centren principalment en facilitar a l'alumnat els mitjans i recursos que siguin necessaris per accedir als ensenyaments artístics professionals d'arts plàstiques i disseny i cursar-los.

- Accés als estudis (article 17.1 del *Real Decret 596/2007* estatal).
- Convocatòria extraordinària (article 19.5 del *Real Decret 596/2007* estatal).
- Expedient acadèmic (article 20.2 del *Real Decret 596/2007* estatal).

En aquest context, sempre hem intentat donar a l'alumnat un **tracte individualitzat i personalitzat**, raó per la qual pensem que no és necessari adoptar mesures especials per atendre l'alumnat amb problemes d'aprenentatge i altres necessitats educatives específiques, en un sentit (discapacitat psíquica, sensorial o motora, trastorns greus de conducta) o en un altre (superdotació, sobredotació). No obstant això, demanem l'alumnat una adreça de correu electrònic per estar en contacte, enviar i rebre exercicis, atendre consultes puntuals, i poder donar una millor atenció personalitzada, aquesta vegada en línia.

En tot cas, en tractar-se d'ensenyaments artístics professionals de lliure elecció, entenem que no es poden fer **adaptacions curriculars significatives**, en el sentit d'adequar els objectius educatius, eliminar o incloure determinats continguts essencials, i modificar els criteris d'avaluació.

Per contra, entenen que sí són possibles les **adaptacions curriculars no significatives** (modificacions dels elements del currículum que no afecten a l'assoliment dels objectius d'aprenentatge) i les **adaptacions d'accés al currículum** (elements organitzatius, recursos de tot tipus i optimització d'aquests), en el marc del *Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics* a les Illes Balears.

De fet, l'article 20.2 (documents bàsics d'avaluació i mobilitat dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny) del *Reial Decret 596/2007* estatal explica que les mesures d'adaptació curricular han de constar a l'expedient acadèmic de l'estudiant (si escau). Per altra banda, no s'ha de confondre l'**adaptació curricular no significativa** de la qual parlem amb l'adaptació a la que fa referència l'article 21 del *Reial Decret 596/2007* estatal està referida a l'**adaptació per trasllat d'expedient acadèmic** a un centre d'altra administració educativa.

7. Criteris, procediments i instruments d'avaluació i qualificació

7.1. Criteris d'avaluació generals del departament (si és el cas):

7.2. CA/Criteris d'avaluació del mòdul:

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

- Comprendre i utilitzar correctament la terminologia i els conceptes tècnics del mitjà audiovisual.
- Manejar els equips i les tècniques audiovisuals amb destresa i precisió.
- Utilitzar adequadament els mecanismes i recursos expressius del medi audiovisual.
- Realitzar correctament guions gràfics i literaris per a peces audiovisuals.
- Realitzar audiovisuals duent a terme els controls de qualitat corresponents en cada fase del procés.
- Valorar argumentadament imatges audiovisuals en base als coneixements aportats pel mòdul, al seu propi criteri i sensibilitat.

7.3 Procediments i tècniques d'avaluació i criteris de qualificació o ponderació (ordinària, anual/febrer/juny)

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació	
			Avaluació continua / complementària	Avaluació final
<i>Tècniques d'observació (registres, llistes de control, etc.)</i>	NR	<i>Observació de l'actitud i participació de cada alumne a les activitats grupals (grup petit o gros)</i>	10%	---
<i>Treballs individuals</i>	R	<i>Correcta aplicació de allò que s'ha explicat a classe</i>	60%	70%
<i>Proves objectives individuals</i>	R	<i>Correcta aplicació de allò que s'ha explicat a classe</i>	30%	30%
Total			100 %	100 %

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

7.4. Criteris, procediments i instruments d'avaluació d'alumnes amb el mòdul pendent (extraordinària, setembre)

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació
<i>Treballs individuals</i>	R	<i>Correcta aplicació de allò que s'ha explicat a classe</i>	70%
<i>Proves objectives individuals</i>	R	<i>Correcta aplicació de allò que s'ha explicat a classe</i>	30%
Total			100 %

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).